

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2025-11-11
Justeringsdatum: 2025-11-13
Anslagsdatum: 2025-11-14

§ 229 Svar på remiss från Justitiedepartementet om utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Ärendenummer: Ks 1615/2025
Handläggare: Liselott Bergqvist

Ärendebeskrivning

I lagrådsremissen föreslås lagändringar gällande sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott. Den systematiska och organiserade brottsligheten har de senaste åren kommit att påverka allt fler delar av samhället. Den allvarliga brottsligheten bland unga kryper allt längre ner i åldrarna. För att säkerställa att lagstiftningen möter det behov som föranleds av denna brottsutveckling behöver reglerna för unga lagöverträdare förändras.

Därför föreslås i lagrådsremissen att det införs en särskild reglering som innebär att straffbarhetsåldern sänks till 13 år för brott med minimistraff fängelse i fyra år eller mer samt försök, förberedelse och stämpling till sådana brott. Regleringen föreslås vara tidsbegränsad och gälla i fem år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Sista svarsdag 12 november 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-10-10

Yttrande, 2025-10-10

Remiss, Utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott
Missiv, Utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott,
2025-09-24

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen:

1. Yttrandet överlämnas till Justitiedepartementet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Yrkanden

Helena Ståhl (SD) yrkar på att Örebro kommuns yttrande ska lyda: "Att Örebro kommun ställer sig bakom lagrådsremissen i sin helhet. Detta yttrande ersätter tidigare inskickat yttrande".

Martha Wicklund (V) yrkar på att i yttrandet tydligt avstyrka förslaget till lagändring.

Markus Allard (ÖrP) yrkar avslag på Kommunledningsförvaltningens förslag.

Proposition

Ordföranden John Johansson (S) finner att det finns fyra förslag till beslut, det vill säga Kommunledningsförvaltningens förslag, Helena Ståhls (SD) ändringsyrkande, Martha Wicklund (V) ändringsyrkande och Markus Allard (ÖrP) avslagsyrkande. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Yttrandet överlämnas till Justitiedepartementet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Helena Ståhl (SD) och David Larsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Helena Ståhls (SD) ändringsyrkande.

Martha Wicklund (V) reserverar sig skriftligt mot beslutet till förmån för eget ändringsyrkande.

Markus Allard (ÖrP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Justitiedepartementet
Diarienummer Ju2025/01945

Yttrande – Utkast till lagrådsremiss, Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Justitiedepartementet har bjudit in Örebro kommun att svara på utkast till lagrådsremiss, Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott. Sista svarsdag 12 november 2025.

Örebro kommun har tidigare yttrat sig och står bakom tidigare synpunkter men kompletterar med ytterligare några synpunkter nedan.

Örebro kommun vidhåller att sänka straffbarhetsåldern är en omfattande förändring och enligt Barnkonventionen ska barn behandlas annorlunda än vuxna i rättssystemet och erbjudas stöd och rehabilitering. Vidare finns det flera aspekter att ta hänsyn till så som exempelvis att barn i 13 års ålder inte kan anses ha utvecklat ett konsekvenstänkande. Om regeringen går vidare med förslaget så är det bra att regleringen blir tillfällig och endast kommer gälla specifika grova brott. Dock vill Örebro kommun understryka att det är avgörande att den nationella strategin Barriärer mot brott (en socialpreventiv strategi mot kriminella nätverk och annan brottslighet) med kraft styr mot förstärkningar och då inte minst i den kommunala kontexten. Det sociala brottsförebyggande arbetet behöver förstärkas för att bland annat motverka att barn och unga involveras i kriminella nätverk och annan brottslighet. Det handlar också om ett förändringsarbete med att få individer som begår brott att lämna kriminaliteten bakom sig. Det vill säga om fem år behöver utvecklingen tydligt ha vänt, så att den tillfälliga regleringen inte behöver förlängas eller permanentas.

Vidare vill Örebro kommun skicka med att om barn ska sitta i häktet blir det ännu viktigare att den tiden används omdömesfullt för att förbättra barnets förutsättningar för ett liv utan brottslighet. Med ett tydligt uppdrag och medföljande resurser skulle socialtjänsten på häktesorter kunna göra en betydelsefull skillnad för dessa barn.

John Johansson (S)
kommunstyrelsens ordförande